

**Program hospodárskeho
a sociálneho rozvoja obce
Málaš**

2014 - 2020

Obsah

Úvod	3
1 Zámer spracovania PHSR	5
2 Harmonogram spracovania PHSR	8
3 Východiskové koncepčné dokumenty	10
4 Analytická časť	11
4.1 Analýza vnútorného prostredia	12
4.1.1 História obce.....	13
4.1.2 Geografické vymedzenie	14
4.1.3 Pôdny fond	14
4.1.4 Demografické zdroje	16
4.1.5 Vierovyznanie	20
4.1.6 Národnosť.....	21
4.1.7 Vzdelanie	21
4.1.8 Administratívne kapacity obce	22
4.1.9 Sociálna infraštruktúra	22
4.1.10 Kultúrny a spoločenský život	24
4.1.11 Mimovládny sektor.....	24
4.1.12 Podnikateľský sektor	25
4.1.13 Bytový fond.....	25
4.1.14 Cestovný ruch	26
4.1.15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	26
4.1.16 Nezamestnanosť.....	27
4.1.17 Technická infraštruktúra	27
4.2 Analýza vonkajšieho prostredia	29
4.3 SWOT	34
4.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja	36
5 Strategická časť	38
5.1 Vízia rozvoja územia obce Máláš	38
5.2 Strategický cieľ	40

6 Programová časť	42
6.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám	42
6.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov	44
7 Realizačná časť	47
7.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii	47
7.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR	48
7.3 Stručný popis komunikačnej stratégie	49
7.4 Systém monitorovania a hodnotenia	49
7.5 Akčný plán na obdobie dvoch rokov	51
8 Finančná časť	52
8.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	52
8.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	53
8.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	54

Úvod

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2014 - 2020
Územné vymedzenie:	Nitriansky kraj, okres Levice, obec Máláš
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	28.09.2015
Dátum platnosti:	28.09.2015 – 31.12.2020
Verzia:	1.0

Zdroj: vlastné spracovanie

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2014-2020“ (ďalej len PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu oblasť.

Formulár Ú 5 - Osnova PHSR

1 Zámer spracovania PHSR	Zdôvodnenie zámeru vypracovania PHSR obce
2 Harmonogram spracovania PHSR	Harmonogram vypracovania PHSR obce a jeho jednotlivých častí
3 Východiskové koncepcné dokumenty	Zoznam východiskových koncepcných dokumentov použitých pri zostavovaní PHSR obce
4 Analytická časť	4.1 Analýza vnútorného prostredia 4.2 Analýza vonkajšieho prostredia 4.3 SWOT analýza 4.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja
5 Strategická časť	5.1. Vízia rozvoja územia 5.2. Strategický cieľ
6 Programová časť	6.1. Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám 6.2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov
7 Realizačná časť	7.1. Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii 7.2. Popis postupov inštitucionálneho a organizačného

	zabezpečenia realizácie PHSR 7.3. Stručný popis komunikačnej stratégie 7.4. Systém monitorovania a hodnotenia 7.5. Akčný plán na obdobie dvoch rokov
8 Finančná časť	8.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR 8.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov 8.3. Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania
Záverečná časť	Schválenie a zverejnenie PHSR.
Prílohy	Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny Príloha č. 2 - Zoznam skratiek použitých v PHSR Príloha č. 3 - Akčný plán na roky 2015-2016 Príloha č. 4 – Formuláre

Zdroj: vlastné spracovanie

1 Zámer spracovania PHSR

S cieľom komplexného smerovania rozvoja obce Málša, iniciovali jej predstavitelia spracovanie PHSR na roky 2014-2020. Ustanovený riadiaci tím zostavil zámer spracovania PHSR a ten bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2014.

Tabuľka č. Ú 2 – Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR														
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Málša na roky 2014-2020													
Forma spracovania	Spracovanie PHSR bude vykonávať obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.													
Riadenie procesu spracovania	<p>Proces spracovania bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom bude mať vedúcu úlohu starosta obce Málša pán Karol Streda. Asistovať pri spracovaní PHSR budú experti z externého prostredia – Ing. Tomáš Galbavý a Ing. Ondrej Hanušovský, ktorí sú odborníkmi v oblasti rozvoja vidieka.</p> <p>Do procesu spracovania budú zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí budú zastávať rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny sú:</p> <table border="1"><thead><tr><th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr></thead><tbody><tr><td>Emil Debnár</td><td>Poslanec OcZ</td><td>Koordinátor strategickej časti PHSR</td></tr><tr><td>Zsolt Zoller</td><td>Poslanec OcZ</td><td>Koordinátor programovej</td></tr></tbody></table>		Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Emil Debnár	Poslanec OcZ	Koordinátor strategickej časti PHSR	Zsolt Zoller	Poslanec OcZ	Koordinátor programovej
Zoznam členov pracovnej skupiny														
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR												
Emil Debnár	Poslanec OcZ	Koordinátor strategickej časti PHSR												
Zsolt Zoller	Poslanec OcZ	Koordinátor programovej												

			časti PHSR
	Beata Škrhová	Účtovníčka OcÚ	Koordinátor finančnej časti PHSR
	Eva Hrušková, Mgr	Poslanec OcZ	Koordinátor styku s verejnosťou
	Attila Dóka	SHR	Konzultant
	<p>Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny budú navzájom spolupracovať a komunikovať podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom.</p> <p>Do procesu spracovania PHSR bude zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehne verejné prerokovanie. Dotazníky pre občanov budú analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bude vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.</p>		
Obdobie spracovania	<p>Obdobie spracovania bude január 2015 – september 2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“.</p> <ul style="list-style-type: none">• Kroky – termíny – výstupy• Vypracovanie zámeru spracovania PHSR – 01/2015• Schválenie zámeru PHSR – 02/2015 – zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny• Zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov – 02/2015 – informovanosť verejnosti• Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – 01-02/2015 – podklady pre analytickú časť• Ex post hodnotenie PHSR – 01-02/2015 – podklady pre analytickú časť		

	<ul style="list-style-type: none">• Spracovanie východísk pre strategickú časť – 02/2015• Vypracovanie strategickej vízie – 02/2015 – formulácia strategických cieľov a opatrení• Prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní – 02/2015• Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 02/2015 – príprava projektov• Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 03/2015• Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 03/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami• Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 03-04/2015• Finalizácia dokumentu – 04-09/2015 – verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom
Financovanie spracovania	Spracovanie PHSR bude bezplatné na základe dobrých vzťahov a dlhodobej spolupráce.

Zdroj: vlastné spracovanie

2 Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR bol odhadnutý na 4 mesiace, avšak práca na PHSR sa začala koncom roku 2014, kedy prebehol prvotný zber dostupných kvantitatívnych dát. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR počnúc vypracovaním zámeru spracovania PHSR.

Tabuľka č. Ú 3 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod	■											
Analytická časť	■	■										
Strategická časť		■										
Programová časť		■	■									
Realizačná časť			■									
Finančná časť			■	■								
Záver				■	■	■	■	■	■			

Zdroj: vlastné spracovanie

Spracovanie PHSR si vyžadovalo zostavenie jeho zámeru spracovania a následné schválenie Obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej skupiny a taktiež pracovnej skupiny. Následným krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov pre analytickú časť bola ďalším krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií pre programovú časť a taktiež určitá reflexia na úspechy i neúspechy pri napĺňaní predošlého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Výsledok ex-post hodnotenia predchádzajúceho PHSR je uvedený vo Formulári č. Ú 9 vrátane hodnotenia čerpania finančných prostriedkov pri jeho realizácii. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a

formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavrášilo proces prípravy strategickej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami obce predstavovalo finančnú časť procesu spracovania spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

3 Východiskové koncepcné dokumenty

Pri vypracovaní PHSR bolo nutné zohľadniť a analyzovať patričné koncepcné dokumenty, s ktorými je PHSR v súlade a pri tvorbe dokumentu boli zohľadnené. Koncepcné dokumenty boli stanovené tak, aby zohľadnili národnú úroveň a úroveň regionálnu. Obec Málša spadá do územného obvodu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Obec v súčasnosti nemá vypracovaný územný plán (ďalej len ÚP), nakoľko s počtom obyvateľov menej ako 2 000 nie je povinnosť takúto dokumentáciu mať. V budúcnosti však obec ráta s vypracovaním ÚP, nakoľko chce k trvalo udržateľnému rozvoju pristupovať komplexne.

Tabuľka č. Ú 4 – Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	Národná	www.mpsr.sk
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014	2015	Národná	www.finance.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK 2012-2018	2018	Regionálna	www.unsk.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Analytická časť

Analytická časť PHSR prináša komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie/aktuálneho stavu v akom sa obec nachádza. Analytická časť PHSR zároveň obsahuje i odhad budúceho možného vývoja a prípadné riziká vo väzbe na relevantné stratégie. Analýza informácií, databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát odhaľuje i vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

S cieľom naplnenia vyššie uvedeného účelu analytickej časti, spracoval riadiaci tím analýzu vnútorného a vonkajšieho prostredia. Komplexná analýza aktuálneho stavu bola zostavená na základe informácií dostupných z relevantných zdrojov a databáz. Zoznam použitých dát je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. A 1 – Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A

Zdravotníctvo	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	N/A
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.minzp.sk/
	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1 Analýza vnútorného prostredia

Základná charakteristika obce Málša (k 31.12.2013)

Kód obce	502511
Názov okresu	Levice
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	Obec
PSČ	935 67
Telefónne smerové číslo	036
Prvá písomná zmienka o obci	1156
Nadmorská výška stredu obce v m	158
Celková výmera územia (m ²)	15 976 753
Počet obyvateľov	480
Hustota obyvateľstva na km ²	30,19

Zdroj: Štatistický úrad SR

4.1.1 História obce

Obec sa prvýkrát spomína roku 1156 ako Malos a patrila ostrihomskému arcidiekanátu. Pred rokom 1277 mal tu svoje majetky aj župný hrad Hont, ale neskôr boli jeho majetky rozdelené. Roku 1321 kráľ Karol Róbert obec daroval županovi Jurajovi. Roku 1323 synovi Hochloua komesovi Jurajovi Tapolcsányimu daroval obec Máláš kráľ Karol Róbert, lebo po smrti Matúša Čáka Juraj sľúbil kráľovi vernosť a otvoril mu brány hradu Levice. Tak komes získal štedrú donáciu na obec Máláš. Prvým obyvateľmi obce boli Slováci, ktorými obec dosídlil kráľ Ladislav Veľký a neskôr aj kráľ Žigmund. Ale títo Slováci v dôsledku morovej nákazy neskôr vymreli a obec bola v 18. stor. dosídlená Maďarmi.

Roku 1535 sa spomínajú dve obce, Veľký Máláš patrila zemanom Málasiovcovi a Kálnayovcovi, Malý Máláš bol úplne opustený. Neskôr sa ako obec vyvíjal iba Veľký Máláš, ktorý sa stal rýdzozemianskou dedinou.

E. Fényes spomína Máláš ako obec so žírnymi ornými pôdami a pasienkami vhodnými na chov oviec. Do roku 1945 bol v obci len jediný poschodový obytný dom, a to kaštieľ Hechtovcov. Bolo tu niekoľko prízemných šľachtických a zemianskych sídiel a malé učupené prízemné sedliacke domy. Poštový úrad v obci bol zriadený už 26. novembra 1882, prvý telefón tu bol zavedený roku 1911. V rokoch 1925 – 26 prebehla v Máláši pozemková reforma, ktorá prispela k stavebnému rozvoju obce. Tak v obci do roku 1932 stálo už 120 domov.

Obyvatelia Máláša boli známi ako vynikajúci poľnohospodári. Do Prahy, Brna a Ostravy v 30. a 40. rokoch ročne dodávali asi 250 kusov hovädzieho dobytku. Pred II. svetovou vojnou sa do obecného majetku počítali: obecný dom, ľadovňa, dom pastiera, drevená požiarňa zbrojnica, dom smútku, obecná váha, 36 katastrálnych jutár ornej pôdy a záhrad, cintorín, kafiléria a vinice. Rozvoj obce pokračoval aj po II. svetovej vojne. Mnoho starých domov bolo prestavaných, postavilo sa veľa nových. Spevnili sa cesty, postavilo sa nové pohostinstvo a

obchod. Viacero obyvateľov chodí v súčasnosti za prácou do okolitých miest. Obec bola elektrifikovaná. (Zdroj: PHSR obce Máláš na roky 2008 – 2013, strana 7).

4.1.2 Geografické vymedzenie

Obec Máláš sa nachádza v západojužnej časti Slovenskej republiky - bližšie leží vo východnej časti Západného Slovenska (NUTS 2). Z hľadiska územnosprávneho členenia patri obec na úrovni NUTS 3 do Nitrianskeho samosprávneho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Levice. Svojou rozlohou 15,98 km² predstavuje približne 1,03 % jeho územia. Geografická poloha obce je určená súradnicami 48° 02' 968" s. z. š. a 18° 31' 47" v. z. d. Priemerná nadmorská výška územia je 147 m n. m. Obec Máláš je vymedzená hranicou katastrálneho územia obce Máláš, ktoré má rozlohu 1 597,7 ha. Hraničí s katastrami nasledujúcich obcí: Čaka, Farná, Nýrovce, Plavé Vozokany, Tekovské Lužany. Obec Máláš leží v doline a terasách potoka Nyrica, ktorá prameni na území obce a je pravostranným prítokom Hrona. Obec je členom OZ Dolnohronske rozvojové partnerstvo ako miestnej akčnej skupiny v rámci implementácie prístupu LEADER v dolnohronskom regióne. (Zdroj: PHSR obce Máláš na roky 2008 – 2013, strana 3).

4.1.3 Pôdny fond

Kataster obce Máláš sa rozprestiera na území v celkovej výmere 1597,7 ha. V rámci pôdneho fondu má najväčšie zastúpenie poľnohospodárska pôda (93,27%), zatiaľ čo nepoľnohospodárska pôda predstavuje 6,73% (Zdroj: Katastrálny úrad). /vid'. Graf č.1, Tabuľka č. A2/.

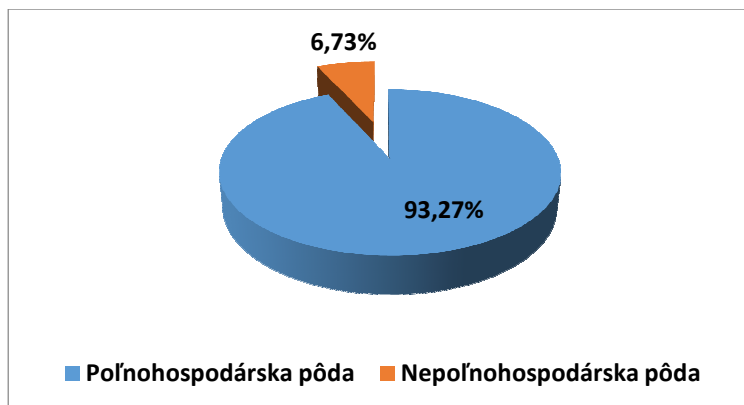
Tabuľka č. A 2 – Pôdny fond obce (m²)

2013	Poľnohospodárska pôda				Nepoľnohospodárska pôda				
	Orná pôda	Trvalé kultúry	TTP	Spolu	Lesná pôda	Vodná plocha	Zastavaná pôda	Ostatná pôda	Spolu
Máláš	14 899 963	0	856	14 900 819	0	0	391 244	684 690	1 075 934

Zdroj: Katastrálny portál

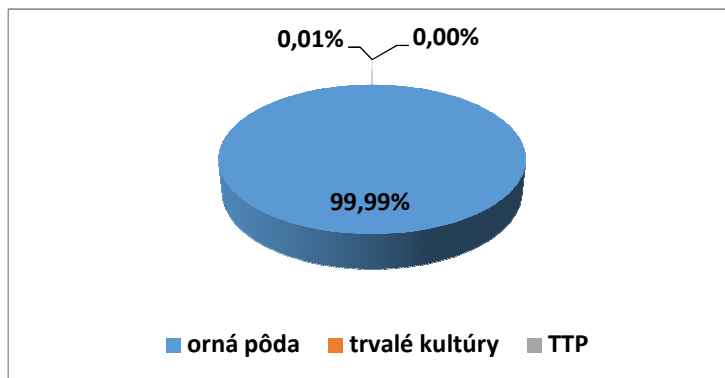
Graf č.1 – Štruktúra pôdneho fondu obce

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 2

V rámci poľnohospodárskeho pôdneho fondu má výsostné zastúpenie orná pôda (99,99%) a TTP sú zastúpené zanedbateľne (0,01%). Trvalé kultúry sa v rámci obce nenachádzajú /vid'. Graf č.2/.

Graf č.2 – Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

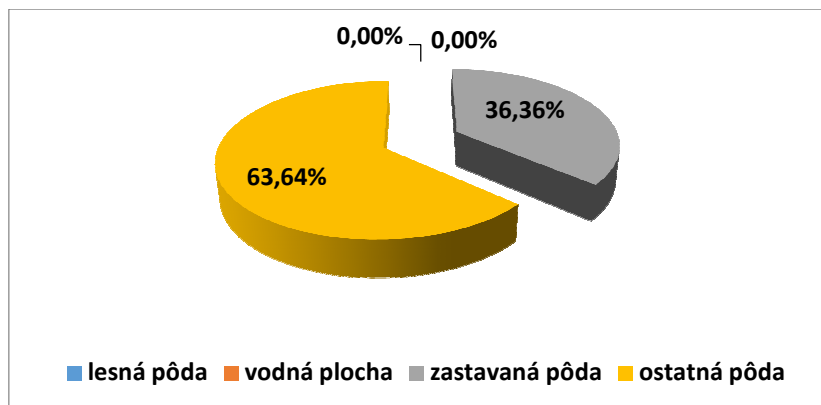

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 2

V rámci nepoľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie zastavaná pôda (80,31%). V obci je taktiež zastúpená vodná plocha, a to 8,85%. Lesná pôda a ostatná pôda sa pohybujú nad hranicou 5% / vid'. Graf č. 3/.

Graf č.3 – Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy

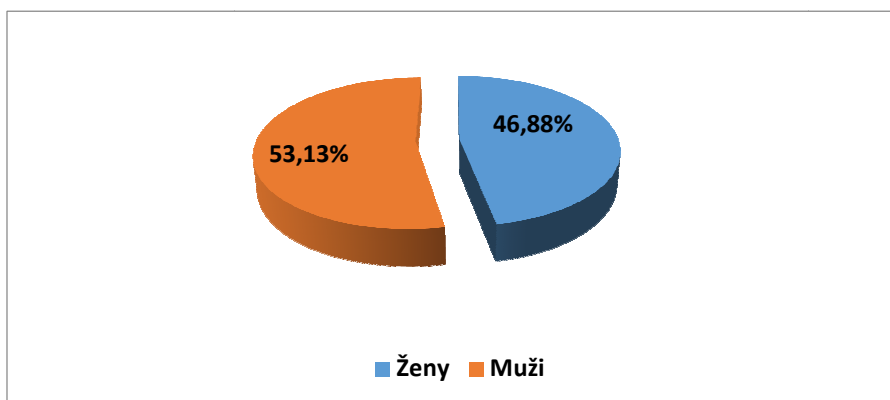

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 2

4.1.4 Demografické zdroje

K 31.12.2013 žilo na území obce celkov 480 obyvateľov, čo je v porovnaní s rokom 2012 pokles o 5 osôb. V rámci celkového počtu obyvateľov, predstavujú ženy 46,88% muži 53,13%. (Zdroj: Obecný úrad Máláš). /Vid' Graf č. 4, Tabuľka č. A3/.

Graf č. 4 – Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 3

Z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci je 87 obyvateľov (18,13%) v predproduktívnom veku, 309 obyvateľov (64,38%) v produktívnom veku a 84 obyvateľov (17,50%)

v poproduktívnom veku. Podľa tejto vekovej štruktúry možno dané obyvateľstvo považovať za stacionárny typ populácie, pretože počet obyvateľov v predproduktívnom veku je len o 0,63% vyšší ako počet obyvateľov v poproduktívnom veku. Priemerná hustota obyvateľov v obci je 30,19 obyvateľov na km². (Zdroj: Obecný úrad Máláš).

Tabuľka č. A 3 – Štruktúra obyvateľstva

Počet obyvateľov 31.12. 2013	k	Z toho vo veku					
		predprodukt.	produkt.	poprodukt.	predprodukt.	produkt.	poprodukt.
		absolútne			v %		
Ženy	225	23	127	75	10,22	56,44	33,33
Muži	255	64	182	9	25,10	71,37	3,53
Spolu	480	87	309	84	18,13	64,38	17,50

Zdroj: Obecný úrad Máláš

Z hľadiska vekovej štruktúry prevažuje v rámci obce Máláš mužská populácia pred ženskou. Z celkového počtu 225 žien bolo v predproduktívnom veku 10,22% žien, zatiaľ čo v poproduktívnom veku sa nachádzalo 33,33% ženskej populácie. Pri vzájomnom porovnaní ide teda o 23,11% rozdiel – prevahu poproduktívnej zložky. V obci Máláš je 56,44% zastúpenie žien v produktívnom veku. (Zdroj: Obecný úrad Máláš). /viď. Tabuľka č. A 3/.

Vo vekovom zložení mužskej časti populácie je situácie odlišná v porovnaní so ženskou. Predproduktívna zložka obyvateľstva (25,10%) prevláda nad poproduktívnu zložkou (3,53%) a to o 21,57%. Produktívna zložka mužskej populácie dosahuje vysoké hodnoty (71,37%). (Zdroj: Obecný úrad Máláš). /viď. Tabuľka č. A 3/.

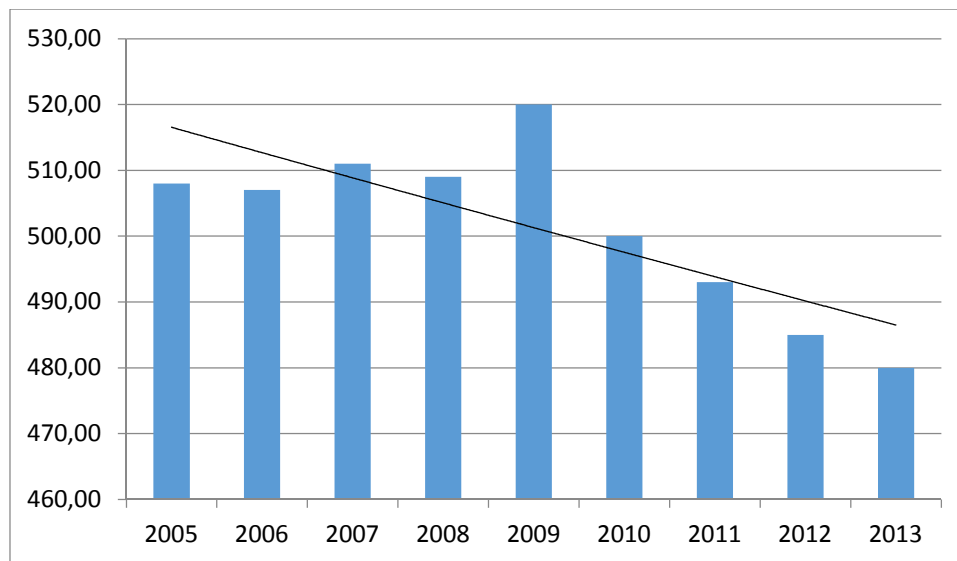
Tabuľka č. A 4 – Vývoj počtu obyvateľov v obci Máláš v rokoch 2005 – 2013

Vývoj počtu obyvateľov v obci									
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet	508	507	511	509	520	500	493	485	480

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 5 – Vývoj počtu obyvateľov v obci Málša v rokoch 2005 – 2013

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 4

S ohľadom na graf č.5 a tabuľku č. A 4 je možné vyvodiť niekoľko záverov ohľadom vývoja počtu obyvateľov obce Málša. Za posledných 9 rokov zaznamenala obec dramatický pokles v počte obyvateľov. V roku 2013 bolo v obci o 28 občanov menej ako tomu bolo v roku 2005. Najviac obyvateľov žilo v obci v roku 2009. Najmenší počet obyvateľov (480) mala obec v roku 2013.

Ukazovateľ prirodzeného prírastku uvádza za sledované hodnoty len negatívne hodnoty, čo potvrdzuje nepriaznivý demografický vývoj. Len jedno dieťa sa narodilo v rokoch 2004, 2006 a 2010. Najväčší rozdiel v porovnaní narodených a zosnulých je v rokoch 2003 a 2010 /vid'. Tabuľka č. A 5/.

Tabuľka č. A 5 – Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľov v obci Málša

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Narodení	1	6	1	6	2	4	1	2	6	7
Zomrelí	11	8	12	11	5	8	12	3	9	11
Prirodzený prírastok/úbytok	-10	-2	-11	-5	-3	-4	-11	-1	-3	-4

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Málša

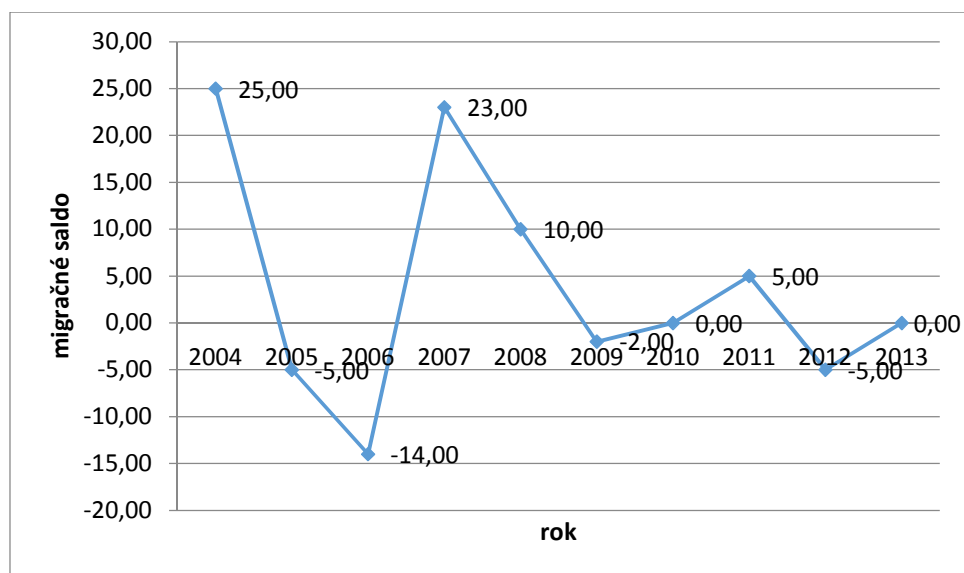
Hodnoty emigrácie a imigrácie do územia obce poukazujú na pozitívna a negatívne aspekty žitia v obci. V sledovanom období nadobúdalo migračné saldo kladné i záporné hodnoty. Negatívne hodnoty nadobudlo migračné saldo v rokoch 2005, 2006, 2009 a 2012. Zároveň je rok 2006 rokom s najvyšším negatívnym migračným saldom, a to -14. Naproti tomu boli roky 2007 a 2008 rokmi s najvyššou imigráciou do obce. Záporné hodnoty migračného salda sú negatívnym javom, preto je vhodná aktivita obecnej samosprávy s cieľom zatriktívniť bývanie potenciálnym obyvateľov obce /viď. Tabuľka č. A 6/.

Tabuľka č. A 6 –Migračné saldo obyvateľov obce Málša

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Priťahovaní	27	11	13	28	26	10	7	11	5	13
Vyťahovaní	2	16	27	5	16	12	7	6	10	13
Migračné saldo	25	-5	-14	23	10	-2	0	5	-5	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Málša

Graf č. 7 – Migračné saldo obyvateľov obce Málša

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 6

S ohľadom na nižšie uvedenú tabuľku je možné konštatovať, že celkový prírastok nadobúda v sledovanom období kladné i záporné hodnoty. Najvyšší celkový úbytok bol zaznamenaný

v roku 2006. V roku 2004 nadobudol celkový prírastok najvyššiu kladnú hodnotu 15 /vid'.
Tabuľka č. A 7/.

Tabuľka č. A 7 – Celkový prírastok/úbytok obyvateľov obce Máláš

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený prírastok	-10	-2	-11	-5	-3	-4	-11	-1	-3	-4
Migračné saldo	25	-5	-14	23	10	-2	0	5	-5	0
Celkový prírastok/úbytok	15	-7	-25	18	7	-6	-11	4	-8	-4

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš

4.1.5 Vierovyznanie

Štruktúra náboženského vyznania obyvateľov obce je rozmanitá, pričom prevahu má Rímskokatolícka cirkev (80,83%). Celkovo 16,67% obyvateľov je bez vyznania. K Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 1,88% obyvateľstva. U 0,63% obyvateľstva nebolo možné zistiť vierovyznanie. /vid'. Tabuľka č. A 8/.

Tabuľka č. A 8 – Národnostné zloženie obyvateľov obce Máláš

Náboženské vyznanie/ cirkev	2013	v %
Rímskokatolícka cirkev	388	80,83
Gréckokatolícka cirkev	0	0,00
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	9	1,88
Bez vyznania	80	16,67
Nezistené	3	0,63
Spolu	480	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš

4.1.6 Národnosť

Podľa ukazovateľa národnosti je možné konštatovať, že v obci Máláš sú zastúpené najmä dve národnosti. V obci žije 64,38% obyvateľov, ktorí sa hlásia k slovenskej národnosti. Celkovo 34,79% obyvateľov sa hlási k maďarskej národnosti. Traja obyvatelia sa hlásia k českej národnosti. Len jeden občan bol zaradený do kategórie ostatné. (Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš). /viď. Tabuľka č. A 9/.

Tabuľka č. A 9 – Národnostné zloženie obyvateľov obce Máláš

Národnosť	2013	v %
Slovenská	309	64,38
Maďarska	167	34,79
Rómska	0	0,00
Česká	3	0,63
Nemecká	0	0,00
Ostatné	1	0,21
Spolu	480	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš

4.1.7 Vzdelanie

Štruktúra vzdelanostnej úrovne obyvateľstva je pre vidiecku obec typická. Z celkového počtu obyvateľov obce má 15,00 % populácie ukončené len základné vzdelanie a až 50,21% obyvateľov má ukončené učňovské vzdelanie. To znamená, že 65,21% dospelých populácie má ukončené základné a učňovské vzdelanie. Strednú školu s maturitou má ukončenú 11,46% obyvateľstva. Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 4,79% z celkového počtu dospelých obyvateľov obce (Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš) /viď. Tabuľka č. A 10/.

Tabuľka č. A 10 – Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Málša

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce	2013	v %
základné	72	15,00
učňovské	241	50,21
stredné s maturitou	55	11,46
vysokoškolské	23	4,79
deti do 16 rokov	77	16,04
ostatní	12	2,50
Spolu	480	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Málša

4.1.8 Administratívne kapacity obce

Z hľadiska administratívnych kapacít je obec limitovaná svojou veľkosťou a dostupnými zdrojmi. Obecný úrad zamestnáva celkovo 4 osoby, pričom 2 sú ženského pohlavia. Oblasť rozvoja je v kompetencii starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva, ktoré na základe pravidelných zasadnutí smeruje rozvoj obce. Spätnú väzbu poskytujú samotní občania pri pravidelnom osobnom kontakte so starostom, pracovníčkami obecného úradu a s poslancami obecného zastupiteľstva. S ohľadom na dané kapacity je len pochopiteľné, že obec využíva služby externých spolupracovníkov pri projektovom manažmente náročných projektov rozvoja obce. V prípade menších investícií (časovo, finančne a organizačne) je táto úloha suplovaná starostom obce a pracovníčkami obecného úradu.

4.1.9 Sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť významnou mierou skvalitňuje život obce. Medzi základné prvky občianskej vybavenosti patrí školstvo, zdravotnícke a sociálne služby a možnosť kultúrneho a športového vyžitia

Školstvo

Vzdelanie v súčasnosti predstavuje základný predpoklad na získanie a udržanie si zamestnania; kvalitné základné vzdelávanie znižuje riziko neuplatnenia sa na vyšších stupňoch vzdelávania a na trhu práce.

Obec Máláš sa snaží v rámci svojich možností prispieť na realizáciu menších opráv na budove materskej školy a jej okolí formou poskytovania pracovnej sily a materiálu, ako aj účelovej dotácie. Ako ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov na rozvojové projekty predškolských zariadení sú k dispozícii dotácie poskytnuté rôznymi tuzemskými a zahraničnými nadáciami a grantovými organizáciami. V Máláši sa nachádza jedno výchovné zariadenie: Materská škola Máláš.

Táto materská škola je jednotriedna s celodennou prevádzkou – jej zriaďovateľom je obec; poskytuje predškolskú starostlivosť v slovenskom výchovnom jazyku. Materskú školu v Máláši navštevujú iba deti z obce. V súčasnosti navštevuje škôlku 14 detí. Výchovu detí zabezpečuje jedna vychovávateľka a riaditeľka MŠ. (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2008-2013, strana 26).

Zdravotníctvo

V obci Máláš nie je k dispozícii žiadna lekárska ambulancia, ani pravidelné alebo občasné ordinácie všeobecných či odborných lekárov – dospelí obyvatelia obce chodia za zdravotnou starostlivosťou najmä do susedných Tekovských Lužian a Farnej, kde pôsobí sieť praktických lekárov pre dospelých a slúži aj lekárne. Deti a mládež obce chodí za zdravotnou starostlivosťou do susedných Tekovských Lužian, kde pôsobí nielen praktický lekár pre deti a dorast, ale aj gynekológ a stomatológ. Najbližšia nemocnica s poliklinikou sa nachádza v okresnom meste, najbližšia všeobecná pohotovosť je k dispozícii v Želiezovciach, detská a zubná pohotovosť v Leviciach. (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2008-2013, strana 30).

Sociálna starostlivosť

Obec Máláš vyvíja skromné aktivity v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov. Každý rok daruje k Vianociam obyvateľom na dôchodku jednorazové potravinové balíčky. Obec neprevádzkuje opatrovateľskú službu, avšak realizuje rozvoj stravy starším a nemohúcim osobám.

4.1.10 Kultúrny a spoločenský život

Obec usporadúva niekoľko podujatí počas roka, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho rozvoja jej obyvateľov a návštevníkov. Centrom kultúrneho a spoločenského života obce je dom kultúry. Jeho využiteľnosť je počas celého roka: nachádza sa tu knižnica, klubová miestnosť pre mladých, konajú sa tu schôdze, posedenie pre dôchodcov, vystúpenia detí pri príležitosti dňa matiek a i. Obec Máláš má dostatočný priestorový potenciál na usporiadanie kultúrno – spoločenských a športových aktivít. V rámci implementácie projektu financovaného z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 realizovala obec výstavbu multifunkčného ihriska. Samotný kultúrny dom ako i priestranstvo v jeho okolí prešlo taktiež komplexnou rekonštrukciou v rámci projektu financovaného z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2008-2013, strana 30).

4.1.11 Mimovládny sektor

Na území obce je len minimum združení. Kultúrne, spoločenské a športové podujatia sú organizované za pomoci dobrovoľníkov z radov občanov, alebo samotnou samosprávou. Obec je členom Občianskeho združenia Dolnohronské rozvojové partnerstvo (združenie sídli v meste Želiezovce), ktoré vykonáva svoju činnosť na základe prístupu LEADER na území niekoľkých obcí (vrátane obce Máláš). Prehľad organizácií je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. A 12 – Evidencia mimovládnych organizácií

Evidencia mimovládnych organizácií	
P. č.	Názov:
<u>1</u>	Občianske združenie Dolnohronské rozvojové partnerstvo
<u>2</u>	Gulôčka
<u>3</u>	Telovýchovná jednota MFC Máláš

Zdroj: Obec Máláš

4.1.12 Podnikateľský sektor

Primárny sektor je zastúpený štyrmi samostatne hospodáriacimi roľníkmi. Podnikateľské aktivity v sekundárnom sektore sú zastúpené subjektmi venujúcimi sa stavebníctvu. Terciárny sektor je zastúpený až 6 subjektmi, pričom sa jedná o tri subjekty venujúce sa službám pohostinstva, ďalej pošta a predaj propán-butánu. V obci nie sú v prevádzke akékoľvek ubytovacie a stravovacie služby.

Tento stav môže obec meniť len v obmedzenom rozsahu. V rámci svojej činnosti môže obec vyvinúť snahu vytvoriť podmienky pre zlepšenie podnikateľského prostredia a rozvoj podnikania v obci. Hlavným faktorom rozvoja podnikania v obci môžu byť existujúce voľné plochy ako predpoklad k prilákaní investorov do obce, následnej tvorbe pracovných miest a k zníženiu nezamestnanosti v obci a okolitých obciach.

4.1.13 Bytový fond

Obytná výstavba je sústredená do rodinných domov, v obci sa nachádza jeden bytový dom. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov v roku 2011 sa v obci nachádzalo 228 rodinných domov, z toho 175 trvale obývaných. Celkovo 60 domov bolo postavených pred rokom 1945. Presne 156 domov bolo postavených v rozmedzí rokov 1946 až 1970. Len 12 domov bolo postavených medzi rokmi 1971 a 2000.

Stavebný rozvoj obce je možný jednak v zastavanom území, ako i rozšírením zastavaného územia. Takýmto spôsobom je možné prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklad pre celkový rozvoj obce.

4.1.14 Cestovný ruch

Z hľadiska turistiky obec Máláš nemá v súčasnosti merateľný význam, má ale značný potenciál neobývaných domov, ktorý sa v posledných rokoch začal využívať. Tak ako aj v ostatných obciach na okolí, aj v Máláši sa objavili tzv. „chalupári“ – začalo sa vykupovanie malých rodinných domov mešťanmi hľadajúcimi miesto pre víkendový oddych v pokojnom prostredí ďaleko od ruchu mesta. Obec má bohatý potenciál pre pokojný oddych strávený v tichom a malebnom prostredí, pre absolvovanie pešej turistiky a cykloturistiky. V Máláši môže ísť teda o rozvoj výletného, víkendového, resp. prázdninového miestneho turistického ruchu, ďalej o cykloturistiku. (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2008-2013, strana 43).

Stav podnikateľského prostredia môže obec meniť len v obmedzenom rozsahu. V rámci svojej činnosti môže obec vyvinúť snahu vytvoriť podmienky pre zlepšenie podnikateľského prostredia a rozvoj podnikania v obci. Hlavným faktorom rozvoja podnikania v obci môžu byť existujúce voľné plochy ako predpoklad k prilákaniu investorov do obce, následnej tvorbe pracovných miest a k zníženiu nezamestnanosti v obci a okolitých obciach.

4.1.15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľov obce je podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v pomere k trvalo bývajúcemu obyvateľstvu na úrovni 26,45 %. (Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš). Pomer v zastúpení medzi ženami a mužmi je v prospech mužskej populácie a to dvojnásobne. Tento stav vychádza z vidieckeho charakteru osídlenia,

kde ženy ostávajú v domácnosti, resp. majú obmedzené možnosti zamestnať sa na trhu práce /viď. Tabuľka č. A 13/.

Tabuľka č. A 13 – Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Máláš

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo rok 2013		
Spolu	muži	ženy
127	85	42
v %	66,93	33,07

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Máláš

4.1.16 Nezamestnanosť

Ukazovateľ nezamestnanosti poukazuje na relatívne vysokú úroveň nezamestnanosti počas sledovaného obdobia. Viac ako 20% nezamestnanosť bola zaznamenaná v roku 2011. Najnižšia miera nezamestnanosti bola v obci v roku 2010 (14,40%). V roku 2013 sa ustálila miera nezamestnanosti na 17,00% /viď. Tabuľka č. A 14/.

Tabuľka č. A 14 – Miera nezamestnanosti

	2009	2010	2011	2012	2013
Miera nezamestnanosti v %	15,70	14,40	20,30	18,90	17,00

Zdroj: Obec Máláš

4.1.17 Technická infraštruktúra

Cyklistické trasy v obci nie sú rozvinuté. Parkovacie plochy sa v obci okrem plôch pred obecným úradom, materskou školou nenachádzajú. Hromadná doprava v danom území sa uplatňuje všeobecný trend uprednostňovania individuálnej automobilovej dopravy pred hromadnou prepravou osôb. Autobusová doprava zabezpečuje spojenie obce s okolitými

obcami a mestami Levice a Želiezovce. Prepravu osôb na týchto linkách zabezpečuje dopravný závod SAD Nové Zámky, a.s.

Stredom intravilánu obce Máláš prechádza cesta č.II/588, ktorá tvorí jeho hlavnú komunikačnú os. Táto cesta II. triedy, ktorá prechádza obcou v celkovej dĺžke 1,5 km, tvorí hlavnú ulicu obce a je zároveň prepojením štátnej cesty č.I/75 a obce Máláš. Cesta č.II/588 prepája Máláš s Levicami, Nitrou, na druhej strane so Želiezovcami, Štúrovom a Budapešťou. Chodníky sú pozdĺž tejto cesty sú vybudované iba na jednej strane – podobná je situácia aj popri miestnych komunikáciách vo vedľajších uliciach. Nedostatkoch chodníkov je ich čiastočne zničený stav, resp. absencia. Chýbajúce chodníky prispievajú k zvýšenej nebezpečnosti dopravy na hlavnej ulici (hlavne pri cestách k cintorínu), kde je zvýšená frekvencia pohybu chodcov na ceste. Odvodnenie hlavnej komunikácie je riešené do príľahlej zelene alebo rigolov. Na túto komunikačnú kostru sú napojené miestne komunikácie. Všetky tieto komunikácie majú živičný kryt. Nedostatkoch miestnych komunikácií je ich zaostávajúce šírkové usporiadanie a čiastočne vybudované chodníky pozdĺž ciest. Odvodnenie miestnych komunikácií je riešené do príľahlej zelene alebo priekop.

Pitná voda je nevyhnutná potreba pre život ľudí a fungovanie celej spoločnosti. Miestne zdroje pitnej vody na území obce sa postupne stanú nedostatočnými pre ich obmedzenia. Zásobovanie obyvateľstva nezávadnou pitnou vodou z verejného vodovodu v obci Máláš je vyriešené čiastkovo – obec je čiastočne napojená na verejný vodovod, ktorý sa postupne buduje od roku 2003.

Komplexné odvádzanie a čistenie splaškových a odpadových vôd t. č. v obci nie je vyriešené, odpadová voda z jednotlivých objektov na území obce je odvedená do miestnych žump a septikov, ktoré by mali byť nepriepustné a pravidelne vyvážané, čo nie je možné skonštatovať pre všetky žumpy – je pravdepodobné, že vo viacerých prípadoch dochádza k úniku splaškových vôd do podlažia, čo má za následok zhoršenie kvality životného prostredia, znečistenie podzemných vôd, teda aj jestvujúcich zdrojov pitnej vody. Na území obce Máláš je naprojektovaná verejná kanalizačná sieť pozostávajúca zo štyroch

prečerpávacích staníc. Čistenie odpadových vôd z Málášu bude vyriešené na čistiarni susednej obce Farná. (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Máláš na roky 2008-2013, strana 46).

4.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je relevantný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktorým sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH.
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie.
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov.
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne.
- Úspory na mzdách (ESO).
- Úspory na medzispotrebe (ESO).

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO.
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc.
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1.
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl.

- Výstavba diaľnic.

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem.
- Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR.
- Zverejňovanie platenia DPPO.

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien.
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce.
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami.
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce.
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa.
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP).

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov.
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku.

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3.

Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:

- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie.

- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politik regulačného obdobia.
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO.

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom.
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom.

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy.
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti.

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby.
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest.
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS.
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa.

Justícia:

- Skrátenie dĺžky súdneho konania.
- Elektronický súdny spis.
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR.

Zdroj: Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014, strana 24, 25.

Prenos vyššie uvedených návrhov do vonkajšieho prostredia na úrovni samosprávy je uvedený v STEEP analýze.

Formulár č. A 13 - STEEP analýza

Sociálna oblasť	Technologická oblasť	Ekonomická oblasť
Demografické zmeny obyvateľstva	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zlepšovanie kvality poskytovaných služieb verejnosti	Daňové zaťaženie
Nárast kriminality, chudoby, MKR	Rast úrovne výskumu a vývoja, inovácie	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov
	Zavádzanie inovatívnych technológií u kľúčových zamestnávateľov v regióne	Dobudovanie cestnej infraštruktúry
Ekologická oblasť	Politická oblasť	Oblasť hodnôt
Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmena postojov obyvateľstva a ich zapájanie do rozvojových aktivít
Zhoršenie kvality podzemných zdrojov vody a nedostatok kvalitnej pitnej vody	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Rasizmus, xenofóbia a kriminalita
Zhoršujúca sa kvalita ovzdušia vplyvom znečistenia	Proces verejného obstarávania a s ním spojená legislatíva	
	VÚC Nitra podporujúca miestny rozvoj	

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou analýzy vonkajšie a vnútorného prostredia bolo i Ex-post hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania PHSR. Účelom tabuľky - Ex-post hodnotenie – stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov vrátane hodnotenia ich príspevku k rastu alebo rozvoju územia, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu kvality života obyvateľov. Tabuľka je zároveň východiskom pre vytvorenie tabuliek P1 a F6.

4.3 SWOT

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• zdravé životné prostredie• separovaný zber odpadu v obci• obec je situovaná v blízkosti mesta Levice a Želiezovce• vybudovaný verejný vodovod• obec prevádzkuje zberný dvor <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• produktívna zložka obyvateľstva v prevahe• ponuka voľnej pracovnej sily• v obci sa nachádza materská škôlka• angažovanie obce v rámci činnosti OZ Dolnohronské rozvojové partnerstvo• implementácia prístupu LEADER na území obce• blízkosť mesta Levice a Želiezovce predstavuje dostupnosť doplnkových služieb a kultúrnych podujatí• realizácia rozvojových projektov – výstavba multifunkčného ihriska, kultúrneho domu a verejných priestranstiev <p>Hospodárka oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• koncentrácia poľnohospodárskej výroby v obci• orná pôda vo vysokej kvalite• disponibilné priestory vhodné na podnikateľské a obytné účely• priaznivé podmienky pre pestovanie viniča• technická infraštruktúra pomerne dobre vybudovaná• dobré napojenie na regionálnu cestnú sieť• existencia zamestnávateľov v širšom okolí obce• webové sídlo obce s pravidelnou	<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• absencia kanalizácie a ČOV• existencia divokých skládok na území obce• absencia využívania OZE• slabá angažovanosť občanov obce do ochrany ŽP• extravilán obce je odlesnený• obec bez lesných plôch <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• negatívny vývoj počtu obyvateľov• pomerne vysoká miera nezamestnanosti• vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním a učňovským vzdelaním• prirodzený prírastok obyvateľstva dosahuje dlhodobo negatívne hodnoty• nízky počet mimovládnych organizácií pôsobiacich v obci• nedostatok pracovných príležitostí v obci• pokles záujmu o podujatia zo strany mládeže• absencia základnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti• zlý technický stav budovy obecného úradu <p>Hospodárka oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• absencia dostatku pracovných príležitostí v obci• chýbajúca ponuka v sekundárnom segmente trhu• nízka podnikateľská aktivita v obci• absencia diverzifikácie poľnohospodárskej výroby• obmedzená ponuka vybraných služieb

<p>aktualizáciou</p> <ul style="list-style-type: none">• realizácia rozvojových projektov financovaných zo zdrojov ŠR a EÚ• blízkosť mesta Levice a Želiezovce	<p>občanom</p> <ul style="list-style-type: none">• pomerne vysoká miera nezamestnanosti• nedostatočne rozvinutý sekundárny a terciárny sektor• absencia chodníkov a spevnených plôch v niektorých častiach obce
---	---

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV• zvýšenie kvality ŽP prostredníctvom odstránenia divokých skládok• zvyšovanie povedomia obyvateľov obce o ekológii prostredníctvom osvetových akcií• využívanie OZE <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• realizácia rekvalifikačných kurzov na území obce a v súčinnosti s ÚPSVaR• poskytovanie služieb sociálnej starostlivosti pre starších občanov• podpora participácie obyvateľov na veciach verejných• budovanie oddychových zón a priestranstiev pre mladé rodiny• využitie programov EÚ na zvýšenie sociálneho rozvoja, vzdelanostnej a kultúrnej úrovne• ďalšie napredovanie prístupu LEADER v rámci regiónu a cezhraničnej spolupráce• pozdvihnutie kultúrno-spoločenského a športového života realizáciou spoločných regionálnych aktivít za súčinnosti okolitých obcí a obcí združených v OZ Dolnohronské rozvojové partnerstvo• budovanie a priestorov pre stretávanie sa a organizovanie podujatí a činnosť záujmových spolkov s dôrazom na mládež a dôchodcov• podpora sociálnych programov pre	<ul style="list-style-type: none">• nezájem obyvateľstva o problematiku ochrany a obnovy kvality ŽP• zhoršovanie kvality ŽP (erózia, pesticídy, priemyselná výroba a pod.)• nezájem občanov o dianie v obci a o tradície• nezájem mládeže o členstvo v spolkoch a združeníach• nemožnosť umiestnenia dlhodobo nezamestnaných na trh práce a absencia dopytu po voľnej pracovnej sile• nárast podielu poproduktívnej zložky obyvateľstva• zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe• chýbajúce finančné prostriedky na financovanie aktivít obce (spolufinancovanie, refundácia a iné systémy financovania rozvojových projektov)• tvorba objektov občianskej vybavenosti• nezájem podnikať na území obce• vzdelávací systém nezohľadňujúci potreby trhu práce• nedostatočná podpora zo strany štátu a VÚC• mesto absorbujúce potenciálne aktivity na úkor vidieka• nárast cien vstupov, vysoké prevádzkové náklady• samosprávna konkurencia v rámci regiónu

<p>znevýhodnené skupiny obyvateľstva</p> <p>Hospodárska oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• podpora spolupráce na základe cezhraničnej spolupráce• využívanie propagácie mikroregiónu prostredníctvom iniciatívy LEADER• využívanie podporných programov cezhraničnej spolupráce HUSK• dobudovanie siete chodníkov a spevnených plôch• odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia• posilnenie obslužnej funkcie obce vo vzťahu k mestu – obec ako zázemie• vybudovanie značených turistických a cykloturistických trás v regióne• využitie schém pomoci EÚ• vhodné podmienky pre budovanie cyklotrás	
--	--

4.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Hlavné disparity rozvoja obce Málša:

- nedostatok práce v rámci obce,
- slabá vzdelanostná úroveň obyvateľov obce,
- zlý technický stav verejných budov a historických pamiatok,
- absencia a zlý technický stav miestnych chodníkov a komunikácií,
- absencia základnej sociálnej a zdravotnej starostlivosti,
- absencia kanalizácie a ČOV,
- negatívny sociálno-demografický vývoj,
- nízka podnikateľská aktivita spojená so slabým dopytom,
- prítomnosť nelegálnych skládok odpadu.

Hlavné faktory rozvoja obce Málša:

- rozvinuté poľnohospodárstvo,
- možnosti agroturistiky a vidieckeho cestovného ruchu,
- podpora rekonštrukcie infraštruktúry prostredníctvom EŠIF,
- pôdne pomery a klíma vhodná pre poľnohospodársku činnosť,
- využitie potenciálu Dolnohronského rozvojového partnerstva,
- dostatok voľných pracovných síl pre zamestnávateľov,
- dostatok voľných priestorov vhodných pre výstavbu oddychových zón ako i individuálnu bytovú výstavbu.

Formulár č. A 14 - Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (rozvoja územia)

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Technické	Územie	Priemyselné havárie	Znečistenie životného prostredia	Nízka
Ekologické	Územie	Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Nadmerné ekologické znečistenie	Nízka
Sociálne	Územie	Neúmerné zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivých obyvateľov a MRK	Rastúca kriminalita	Nízka
Ekonomické	Územie	Financovanie z komplementárnych zdrojov financovania	Nerealizovanie rozvojových projektov	Stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

5 Strategická časť

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť. Záver analytickej časti obsahuje definovanie hlavných disparít, základných rozvojových faktorov a SWOT analýzu. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

5.1 Vízia rozvoja územia obce Málša

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce Málša bolo nutné prihliadať na fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10 až 15 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018.

Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014- 2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovosektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia

regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto: **„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“** (Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, strana 34).

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. *Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018. Rozvojová vízia nitrianskeho samosprávneho kraja: **„Nitriansky kraj bude dynamicky sa rozvíjajúci región využívajúci exogénne aj endogénne rozvojové zdroje. Hospodárstvo bude založené na moderných technológiách produkujúcich výroby s vysokou pridanou hodnotou. Moderné a efektívne multifunkčné poľnohospodárstvo produkujúce dostatok kvalitných potravín, poskytujúce atraktívne pracovné príležitosti pre vidiecke obyvateľstvo, bude spolu s cestovným ruchom osou integrovaného rozvoja vidieckeho priestoru. Východiskom pre dosiahnutie týchto cieľov bude kvalitný integrovaný systém vzdelávania, poskytujúci občanom lepšie možnosti realizácie v profesijnom aj osobnom živote. Rastúca kvalita života bude sprevádzaná udržateľným rozvojom kvality zložiek životného prostredia a krajiny.“** (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018, Strana 108).

S ohľadom na predošlý PHSR a vyššie uvedené strategické dokumenty, pristúpila obec Máláš k úprave strategickej vízie na obdobie 2008 – 2014 nasledovne: **„Víziou obce je stať sa upravenou, pokojne sa rozvíjajúcou dedinou so zachovaným vidieckym štýlom života, v ktorej je kvalita života, životného prostredia, sociálnej starostlivosti a infraštruktúry vysoká, sú vytvorené oddychové zóny, odpadové hospodárstvo ako aj environmentálna uvedomelosť občanov je na vysokej úrovni, obec je plná mladých, pre ktorých sú vyriešené možnosti bývania a práce, verejné objekty sú obnovené, samospráva a verejné služby fungujú pružne, ekonomický sektor založený hlavne na modernom poľnohospodárstve a miestnom turizme sa vyvíja dynamicky, poskytuje potrebné služby a generuje dostatočné príjmy.,,**

5.2 Strategický cieľ

Pre naplnenie uvedenej vízie obce obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2014 – 2020. Jedná sa o tieto oblasti:

1. hospodárska oblasť,
2. sociálna oblasť,
3. environmentálna oblasť.

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
„Víziou obce je stať sa upravenou, pokojne sa rozvíjajúcou dedinou so zachovaným vidieckym štýlom života, v ktorej je kvalita života, životného prostredia, sociálnej starostlivosti a infraštruktúry vysoká, sú vytvorené oddychové zóny, odpadové hospodárstvo ako aj environmentálna uvedomelosť občanov je na vysokej úrovni, obec je plná mladých, pre ktorých sú vyriešené možnosti bývania a práce, verejné objekty sú obnovené, samospráva a verejné služby fungujú pružne, ekonomický sektor založený hlavne na modernom poľnohospodárstve a miestnom turizme sa vyvíja dynamicky, poskytuje potrebné služby a generuje dostatočné príjmy.“
Strategický cieľ
Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie konkurencieschopnosti obce a ekonomickej výkonnosti s trvale udržateľným rozvojom a rešpektovaním strategických cieľov VÚC.

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. S 2 - Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele a opatrenia)

Vízia		
Prioritná oblasť - Hospodárska	Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Environmentálna
ciele Technická infraštruktúra Administratívne budovy Cestovný ruch	ciele Sociálna starostlivosť Šport	ciele Vodné hospodárstvo
Opatrenie 1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry Opatrenie 1.2 Modernizácia administratívnych budov Opatrenie 1.3 Podpora cestovného ruchu	Opatrenie 2.1 Vytváranie podmienok opateru starších osôb Opatrenie 2.2 Budovanie zázemia pre šport v obci	Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti vodného hospodárstva

Zdroj: vlastné spracovanie

6 Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: *Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie konkurencieschopnosti obce a ekonomickej výkonnosti s trvale udržateľným rozvojom a rešpektovaním strategických cieľov VÚC.*

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Pracovná skupina špecifikovala opatrenia, navrhla k nim aktivity a stanovila poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. (Formulár č. P 1 - Tabuľka opatrení, aktivít a projektov podľa oblastí, Formulár č. P 2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov).
- Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov (Formulár P 3 - Formulár pre prípravu projektu).

6.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorit podľa oblastí

Prioritná oblasť PO 01 Hospodárska oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Hospodárska – technická infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Budovanie	Hospodárska – technická

	chodníkov a priestranstiev	infraštruktúra
Opatrenie 1.2 Modernizácia administratívnych budov	Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia obecného úradu	Hospodárska – administratívne budovy
Opatrenie 1.3 Podpora cestovného ruchu	Projekt 1.3.1 Prestavanie bývalej školy na turistickú ubytovňu	Hospodárska – cestovný ruch

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 02 Sociálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1 Vytváranie podmienok opateru starších osôb	Projekt 2.1.1 Domov sociálnych služieb	Sociálna – soc. starostlivosť
Opatrenie 2.2 budovanie zázemia pre šport v obci	Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia sociálnych zariadení na ihrisku	Sociálna - šport

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 02 Environmentálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1 Podpora aktivít v oblasti vodného hospodárstva	Projekt 3.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Environmentálna – vodné hospodárstvo

Zdroj: vlastné spracovanie

Súhrn všetkých projektov sa uvádza vo formulári P3a a z pohľadu finančných zdrojov majú uvedené údaje súvislosť vo formulároch F6 a F3.

6.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v prehľade vo formulári P2 (príloha PHSR).

Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020.

Formulár P2 Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota / Rok	
					Rok 2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – Hospodárska							
Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	40 000
	Výsledok	Bod s osadeným reproduktorom	OcÚ	kus	0	0	10
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	Počet	0	0	1
Projekt 1.1.2 Budovanie chodníkov a priestranstiev							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	100 000	100 000

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Málša na roky 2014-2020

-dopadu	Výsledok	Dĺžka chodníkov	OcÚ	m	0	600	600
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia obecného úradu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	120 000	120 000
	Výsledok	Rekonštruovaná budova OcÚ	OcÚ	Kus	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty sociálnej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.3.1 Prestavanie bývalej školy na turistickú ubytovňu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	160 000
	Výsledok	Vybudované ubytovacie zariadenia	OcÚ	Ks	0	0	1
	Dopad	Počet prenocovaní za rok	Štatistika	Osobonoc	0	0	120
PRIORITNÁ OBLASŤ – Sociálna							
Projekt 2.1.1 Domov sociálnych služieb							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	210 000
	Výsledok	Vybudovaná budova	OcÚ	kus	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty prispievajúce k starostlivosti o sociálne slabších a odkázaných na pomoc	Štatistika	počet	0	0	1
Projekt 2.2.1 Rekonštrukcia sociálnych zariadení na ihrisku							

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Málša na roky 2014-2020

Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	20 000	20 000
	Výsledok	Rekonštruovaná budova športového zázemia	OcÚ	kus	0	1	1
	Dopad	Realizácia projektu prispievajúceho k rozvoju športu v obci	Štatistika	počet	0	1	1
PRIORITNÁ OBLASŤ – Environmentálna							
Projekt 3.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	OcÚ	EUR	0	0	800 000
	Výsledok	Dĺžka novovybudovanej kanalizácie	OcÚ	m	0	0	2 500
	Dopad	Zrealizované projekty v oblasti budovania verejnej kanalizačnej siete	Databáza RegDat	počet	0	0	1

Zdroj: vlastné spracovanie

7 Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce s formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- východiská,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR,
- akčný plán s výhľadom na roky 2015-2016.

7.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy, realizácie a hodnotenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (2007-2013), z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013, z prípravy a realizácie projektu výstavby nájomných bytov financovaných zo Štátneho fondu rozvoja bývania a iných zdrojov.

Pri realizácii PHSR vystupujú ako partneri obyvatelia obce, ktorí boli prizvaní a zúčastnili sa verejných stretnutí, kde definovali svoje požiadavky, spolupracovali pri definovaní silných a slabých stránok svojej obce. Následne aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. V rámci prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol distribuovaný

obcou do domácnosti. Vzhľadom na nízku návratnosť a malú výpovednú hodnotu, pristúpila obec k verejným stretnutiam s občanmi/podnikateľmi a záujmovými skupinami. Rovnako tak poslanci a zamestnanci OcÚ boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu.

7.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OcÚ, partnerov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie, podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávatelia, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zvážená možnosť) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

7.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa, rozhlas a noviny. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHSR.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

7.4 Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú uvedené vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania

je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári R5.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		Pri návrhu na revíziu PHSR
Hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov každoročne do 31.mája

Zdroj: vlastné spracovanie

7.5 Akčný plán na obdobie dvoch rokov

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov, v prípade PHSR obec sú to roky 2015-2016 (Formulár č. R6). Akčný plán je spracovaný podľa prioritných oblastí a obsahuje projekty s plánom realizácie na roky 2015 a 2016.

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Hospodárska oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 01 Hospodárska oblasť					
Opatrenie, aktivita		Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	
Opatrenie 1.2 Modernizácia administratívnych budov					
Projekt 1.1.2	Budovanie chodníkov a priestranstiev	2016	Obec	PRV	
Projekt 1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu	2015 – 2016	Obec	KŽP	

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Sociálna oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 02 Sociálna oblasť					
Opatrenie, aktivita		Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	
Opatrenie 2.1 Budovanie a rekonštrukcia verejných priestranstiev v obci					
Projekt 2.1.1	Budovanie verejného priestranstva v rámci cintorína	2016	Obec	PRV	

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Environmentálna oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 03 Environmentálna oblasť					
Opatrenie, aktivita		Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	
**bez projektu s termínom realizácie 2015/2016					

Zdroj: vlastné spracovanie

8 Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR (Formulár č. F 6 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR) a indikatívny finančný plán PHSR (Formulár č. F 5 - Indikatívny rozpočet – sumarizácia),
- Externý konzultant vypracoval návrhy hodnotiacich tabuliek podľa troch oblastí, (Formulár č. F 2 – Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov),
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi,
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov,
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

8.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia

Verejné zdroje

- štátny rozpočet,

- štátne účelové fondy (Environmentálny fond , Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Nitra),
- rozpočet obce.

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020)

8.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opierať o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaných odhadom, prieskumom a taktiež sa vychádzalo z existujúcich výkazov výmer/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár č. F 3 - Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Projekt	Celkové náklady (EUR)	Verejné zdroje v EUR					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1	40 000	32 000	8 000	0	0	40 000	0
1.1.2	100 000	80 000	20 000	0	0	100 000	0
1.2.1	120 000	96 000	24 000	0	0	120 000	0

1.3.1	160 000	128 000	16 000	0	0	144 000	16 000
2.1.1	210 000	0	199 500	0	10 500	210 000	0
2.2.1	20 000	16 000	4 000	0	0	20 000	0
3.1.1	800 000	0	760 000	0	40 000	800 000	0
Spolu	1 450 000	352 000	1 031 500	0	50 500	1 434 000	16 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Prioritná oblasť	Rok										Spolu v €
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hospodárska	0	0	220 000	0	40 000	0	160 000	0	0	0	420 000
Sociálna	0	0	0	20 000	0	210 000	0	0	0	0	230 000
Environmentálna	0	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	800 000

Zdroj: vlastné spracovanie

8.3 Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce.

Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty MAS a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania.

Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF). Do kategórie 4 a 5 spadajú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez stavebného povolenia či ukončeného procesu VO).

Formulár F2 - Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu c) projekty osobitného zreteľa Splnená jedna z podmienok	3.1.1, 1.2.1, 1.1.2
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS Splnená jedna z podmienok	2.1.1.,
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	1.1.1., 1.3.1, 2.2.1
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	
5	Najnižšia	Ostatné	

Zdroj: vlastné spracovanie

Záverečná časť

Formulár č. Z 1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none">- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Málša na roky 2014 – 2020.- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.- Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none">- Spracovanie: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.- Autorský kolektív: Ing. Ondrej Hanušovský, Ing. Tomáš Galbavý.- Obdobie spracovania: január 2015 – september 2015.- Riadiaci tím: Karol Streda, Ing. Ondrej Hanušovský, Ing. Tomáš Galbavý.- Pracovná skupina: Emil Debnár, Zsolt Zoller, Beáta Škrhová, Mgr. Eva Hrušková, Attila Dóka.
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none">- Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada).- Verejné pripomienkovanie- Posudzovanie SEA – nerelevantné.
Schválenie	<ul style="list-style-type: none">- Návrh na uznesenie zastupiteľstva.